

laanbomen

Het gebruikswaardeonderzoek laanbomen is een van de omvangrijkste en langste onderzoeken binnen de boomkwekerij. Sinds 1995 worden ieder jaar een tiental soorten laanbomen in het stedelijk gebied geplant. Welke bomen zijn het afgelopen jaar geplant en waarom zijn deze soorten gekozen?

Fraxinus ornus 'Obelisk' in de assortimentstuin in Zundert.

Aanplant najaar 2001:

- *Acer campestre* 'Green Column'
- *Acer campestre* 'Huibers Elegante'
- *Acer freemanii* 'Celzam'
- *Acer rubrum* 'Red Sunset'
- *Amelanchier arborea* 'Robin Hill'
- *Fagus sylvatica* 'Dawyck Gold'
- *Malus baccata* 'Street Parade'
- *Parrotia persica*
- *Tilia tomentosa* 'Szeleste'

Gebruikswaardeonderzoek laanbomen: Hoe zat het ook alweer?

Het gebruikswaardeonderzoek is opgezet om meer kennis te vergaren over de mogelijkheden van nieuwe en bestaande laan- en parkbomen. Het project is ondertussen al zeven jaar aan de gang, maar bij laanbomen duurt het nu eenmaal jaren voor duidelijk is hoe een boom zich op den duur gedraagt.

Bij het gebruikswaardeonderzoek wordt met name gekeken naar de uiteindelijke habitus, de toepasbaarheid in de verharding, de gevoeligheid voor ziekten, wind, nachtvorst en vorstscheuren, de lichtdoorlatendheid, de verankering en het regeneratievermogen. Samen met gegevens over de naamgeving, herkomst en de uiterlijke kenmerken worden deze data doorgegeven aan Plantscope, de internationale databank voor siergewassen.

In de praktijk is gebleken dat bomen die in het buitenland geschikt zijn voor het stedelijk ge-

bied, onder Nederlandse omstandigheden vaak duidelijk andere eigenschappen laten zien. Ook is niet elke nieuwe boomsoort een verbetering op het bestaande sortiment. Naast de aanplant van nieuwe bomen is in het onderzoeksplan opgenomen om bomen die al tientallen jaren in gemeenten staan, te beoordelen. Zo komen in 2010 goed onderbouwde onderzoeksresultaten op tafel te liggen.

Ondertussen zijn voor het onderzoek 53 verschillende soorten bomen geplant. Komend najaar gaan weer acht andere soorten en cultivars de grond in. Uiteindelijk zullen in 2004 in de 16 deelnemende gemeenten 80 tot 90 soorten staan voor het gebruikswaardeonderzoek. Alle soorten worden ook aangeplant in de assortimentstuin in Zundert van de Stichting Afzetbevordering Grootgroenproducten en bij Vermeerderingstuinen Nederland bv in Zeewolde, dus zowel op klei als op zandgrond. ●

Het gebruikswaardeonderzoek laanbomen heeft als doel kennis over de toepasbaarheid van nieuwe laan- en straatbomen in het stedelijk gebied te vergaren en vervolgens uit te dragen. Het onderzoek vindt plaats in 16 gemeenten en wordt uitgevoerd door het PPO, Sector Bomen, en de Naktuinbouw. Productschap Tuinbouw financiert het project. Voor meer informatie kunt u terecht bij Marc Ravesloot, secretaris Gebruikswaardeonderzoek Laanbomen, telefoon (0172) 236 700.

Keuze sortiment

De keuze van het sortiment maakt de begeleidingscommissie gebruikswaardeonderzoek laanbomen. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van boomkwekers, gemeenten, handel en het onderzoek. Ieder jaar kiezen zij ongeveer tien soorten uit een lijst met 175 soorten, die aan het begin van het project is samengesteld door PPO. Het gaat om, veelal nieuwe, soorten waarvan nog onvoldoende gegevens zijn. Het onderzoek legt de keuze in maart van elk jaar voor aan de gemeenten. Zij kijken of in hun gemeente een ruimte is die voldoet aan de eisen. Het onderzoek beoordeelt vervolgens het benodigde sortiment op diverse kwekerijen en tekent de beste bomen uit. Daarbij spelen kwaliteit en soortechtheid de belangrijkste rol.

Aanplant

Vanuit het project worden tien bomen aan de gemeenten geleverd. Extra exemplaren zijn voor rekening van de gemeente zelf. Eventuele inboet wordt niet vergoed. Vanaf half november worden bomen afgeleverd. De gemeente zorgt voor een tekening van de plantlokatie en legt gegevens vast over de omstandigheden tijdens het planten. Plantinstructies zorgen voor een uniforme en vergelijkbare veldtoetsing. Medewerkers van het PPO en Naktuinbouw monitoren vervolgens de groei en ontwikkeling in de volgende jaren.

Gerrit Schalk en Annette van den Berg G. Schalk is specialist laan- en sierbomen bij de Naktuinbouw in Raamsdonkveer, telefoon (0162) 51 14 00.